

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 6242

Doknr.
462154

Dato
29-09-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 2. september 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 812 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet stilles som opfølgning på samråd om fup i forældrenevneundersøgelser den 31. august 2021, jf. samrådspm. AH, AI, AK, AL og AM.

Spørgsmål nr. 812:

”Vil ministeren oplyse, hvilke forskellige metoder der anvendes af psykologer, når de skal foretage en forældrenevneundersøgelse? Og er ministeren enig i, at det kan være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis der ikke anvendes den samme metode i alle undersøgelser?”

Svar:

Kommunerne skal sørge for, at udsatte børn og unge får den hjælp, de har brug for. Dette sikres ved, at afgørelser om hjælp og støtte til børn og unge træffes på baggrund af sager, der er tilstrækkeligt belyst og med sagsbehandling af høj kvalitet.

I forbindelse med sagsbehandlingen skal kommunen som led i den børnefaglige undersøgelse inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog. Iværksætter kommunen en psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaveren eller barnet, skal undersøgelsen foretages af en autoriseret psykolog.

Kommunerne indhenter disse oplysninger og undersøgelser fra relevante fagfolk for at anlægge en helhedsbetragtning, således at kommunen kommer hele vejen rundt om barnet, dets forhold og dagligdag. Det forventes ikke, at kommunerne skal have indgående kendskab til det psykologfaglige felt – herunder fx hvilke metoder de anvender, men det må kunne forventes, at kommunerne forholder sig til, hvorvidt den pågældende psykolog, som de planlægger at samarbejde med, har de fornødne kompetence til at kunne løse opgaven.

I den vurdering kan kommunerne tage udgangspunkt i Socialstyrelsens nye vejledende retningslinjer for udarbejdelse og anvendelse af forældrekompetenceundersøgelser fra januar 2021, hvori der er et kapitel om valg af psykolog. Heraf fremgår det, hvad psykologen skal kunne, og hvilke elementer kommunerne kan lægge vægt på, når kommunen vælger psykologer til at udarbejde de psykologiske undersøgelser. Retningslinjerne indeholder ikke anbefalinger om, hvor mange forældrekompetenceundersøgelser eller

andre undersøgelser en psykolog bør udarbejde årligt, lige som de heller ikke adresserer brug af diagnoser.

Det fremgår bl.a. af retningslinjerne, at kommunerne generelt bør stille store psykologfaglige krav til kvaliteten af forældrekompetenceundersøgelser og dermed også til de kompetencer, kvalifikationer og erfaringer, som den autoriseret psykolog bør besidde.

Derudover fremgår det, at undersøgelserne bør gennemføres af psykologer, der har et solidt kendskab til familiedynamik, familiepsykologi, udviklingspsykologi, og som kan sikre et fokus på afdækning af forældrenes ressourcer og udviklingspotentiale. Hvis det er sådan, at der er helt særligt definerede problemstillinger i den pågældende sag, skal kommunen også tilstræbe, at den psykolog, der vælges, har kompetencer i forhold til disse problemstillinger.

Hvad angår hvilke metoder der anvendes i forbindelse med en forældrekompetenceundersøgelse, fremgår det af retningslinjernes kapitel 7.7 "Undersøgelsesmetoder, herunder psykologisk testning", at psykologen bør udvælge de metoder, der konkret vurderes relevante til at bidrage til belysning af forældrekompetenceundersøgelsens opdrag. Psykologen bør begrunde sit metodevalg og bør metodisk arbejde ud fra en høj kvalitet, præcision og etik. Dvs. at der så vidt muligt bør anvendes validerede metoder med høj reliabilitet, og at psykologen har erfaring med de valgte metoder og anvender dem "teknisk" korrekt og forskriftsmæssigt.

Socialrådgiveren og psykologen skal i fælleskab kvalificere opdraget til undersøgelsen, så den fremstår entydigt og klart afgrænset. Den endelige erklæring må ikke blive mere omfangsrig, end opdraget tilsiger. Og det er afgørende, at testresultaterne ikke fremstilles i erklæringen, som om testresultaterne i sig selv siger noget afgørende om forældrefunktionen. Testresultaterne skal indgå i psykologens analyse af, hvordan de kommer til udtryk i forældrefunktionen.

Samtidig er det et krav, at psykologerne, der udarbejder disse forældrekompetenceundersøgelser, er autoriserede, hvilket bl.a. har den betydning, at de er underlagt psykologloven og psykolognævnets tilsyn. Af psykologloven fremgår det bl.a., at en autoriseret psykolog under udøvelsen af sin virksomhed er forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed (§ 12). Det er ikke nærmere reguleret i psykologloven, hvilke typer af opgaver en autoriseret psykolog kan påtage sig, herunder f.eks. i relation til at foretage forældrekompetenceundersøgelser, men det fremgår af psykologloven, at autoriserede psykologer skal udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af erklæringer, som de afgiver i deres egenskab af autoriserede psykologer (§ 16).

Mener man ikke, at en autoriseret psykolog overholder psykologloven, kan man rette henvendelse til Psykolognævnet, der fører tilsyn med autoriserede psykologer.

Om Psykolognævnets tilsyn henvises til besvarelse af SOU alm. del spm. 814.

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:
SOU alm. del – svar på spm. 814.